

Appendix: OGP commitment templates

Het Nederlandse Nationale Actieplan is gepubliceerd op 15 december 2015. Het Nationale Actieplan beslaat een periode van twee jaar (2016-2017) en bestaat uit een aantal acties die transparantie, het afleggen van verantwoording, participatie en/of technologische innovatie betreffen. Het OGP heeft sjablonen ontwikkeld voor elke actie in het actieplan. Deze ingevulde sjablonen zijn te vinden op de volgende pagina's.

Dit document moet gelezen worden in samenhang met het Nederlandse Nationaal Actieplan "Open overheid in Nederland", waarin de context van de acties is beschreven.

Voor vragen, feedback en/of commentaar, kunt u contact opnemen met het contactpunt voor alle actiepunten: actieplan@openoverheid.nl. Wij brengen u graag in contact met de uitvoerende organisaties van het Nederlandse Nationale Actieplan.

Commitment Template

1. Nationale open data agenda

1 januari 2016 - 31 december 2017		Nieuwe actie
Hoofdactiehouder		Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Andere actiehouders	Overheden	Alle andere ministeries
	Andere organisaties of gremia	n.v.t.
Stand van Zaken en probleemstelling		Een groeiend aantal overheden maakt hun data openbaar, wat het noodzakelijk maakt een structuur in de databases aan te brengen en de eisen waaraan deze moeten voldoen te identificeren. Tegelijkertijd hebben maatschappelijke organisaties de overheid opgeroepen dit proces te versnellen.
Hoofddoel		Groei van het aantal beschikbare datasets op data.overheid.nl.
Korte beschrijving van de actie		In de nationale open data agenda ontwikkelt het ministerie van BZK samen met de andere ministeries kaders voor deze beschikbaarstelling en kwaliteit van open data.
OGP challenge(s) die door de actie worden aangepakt		Toegang tot informatie, publieke verantwoording, burgerparticipatie en technologie & innovatie.
Relevantie		Een groeiend aantal overheden maakt hun data openbaar, wat het noodzakelijk maakt een structuur in de databases aan te brengen en de eisen waaraan deze moeten voldoen te identificeren. Tegelijkertijd hebben maatschappelijke organisaties de overheid opgeroepen dit proces te versnellen. ¹
Ambitie		Met dit commitment focust de Nederlandse overheid op het vergroten van het aantal beschikbare datasets en het vergroten van de kwaliteit van de metadata van datasets en de toegankelijkheid van het dataportaal.

¹ 'Onze Overheid, Onze Informatie', the manifesto of the Social Coalition for Open Government, 2015.

Mijlpaal / Activiteit met toetsbare resultaten en einddatum	Startdatum:	Einddatum:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Data.overheid.nl is optimaal toegankelijk en bruikbaar voor hergebruikers. Met bruikbare datasets wordt bedoeld: openbaar, gratis, vrij van rechten, zonder registratie, toegankelijk, computer verwerkbaar, voorzien van meta-data, zo volledig en ruw als mogelijk, actueel en vindbaar. 2. Een update van de rijksbrede inventarisatie van datasets: de departementen inventariseren zelf welke datasets ze in huis hebben. Zij maken een tijdschema voor de ontsluiting van datasets en onderscheiden daarbij de volgende categorieën: beschikbare, geplande, in onderzoek zijnde en 'high-value' datasets. 3. Monitoring op de voortgang van het openen van datasets via data.overheid.nl door het Ministerie van BZK. 4. Het Ministerie van BZK levert ondersteuning om waar nodig de kwaliteit van de metadata van beschikbare datasets te verbeteren. Metadata zijn kenmerken, uitleg en context van de data. 5. BZK biedt de andere ministeries ook ondersteuning door de leidraad open data verder uit te werken. 6. BZK breidt in 2016 de bestaande ondersteuning uit. Deze helpt overheden bij het openen en beschikbaar maken van datasets via data.overheid.nl. Ook kan men hier terecht voor vragen over bijvoorbeeld techniek, organisatie en licenties. 7. Er is een open data gebruikersgroep actief over het functioneren van data.overheid.nl en voor sectoroverstijgende vraagstukken 	Jan. 2016	Dec. 2017

2. Stuivering Open Data Award

januari 2016 – december 2017		Nieuw actie
Hoofdactiehouders		Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Andere actiehouders	Overheden	
	Andere organisaties of gremia	Leer- en Expertisepunt Open Overheid (LEOO), ICTU.
Stand van Zaken en probleemstelling		De overheid zal zo veel mogelijk data publiek beschikbaar maken voor burgers en bedrijfsleven. Als deze data makkelijk te hergebruiken en te bewerken valt, kunnen er nuttige nieuwe toepassingen voor worden ontwikkeld op vlakken als onderwijs en gezondheidszorg, of om democratie en goed bestuur te bevorderen. Als aansporing voor de ontwikkeling van nieuwe toepassingen, producten en diensten introduceert het Rijk de 'Stuivering Open Data Award', die zal worden uitgereikt aan een partij die succesvol op een innovatieve manier open data heeft gebruikt om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. De Award zal de private en publieke sector stimuleren van elkaars ervaringen te leren.
Hoofddoel		Het stimuleren van hergebruik van open data
Korte beschrijving van de actie		De Stuivering Open Data Award zal het hergebruik van open data stimuleren door een jaarlijkse wedstrijd waaraan een geldbedrag van 20.000 Euro is verbonden. Om deze wedstrijd te ondersteunen en promoten zal in 2016 een website gelanceerd worden. Hier zullen de best practises van open datahergebruik belicht worden.
OGP challenge(s) die door de actie worden aangepakt		Publieke verantwoording, burgerparticipatie, technologie en innovatie ten behoeve van openheid en verantwoording.

Relevantie	De overheid zal zo veel mogelijk data publiek beschikbaar maken voor burgers en bedrijfsleven. Als deze data makkelijk te hergebruiken en te bewerken valt, kunnen er nuttige nieuwe toepassingen voor worden ontwikkeld op vlakken als onderwijs en gezondheidszorg, of om democratie en goed bestuur te bevorderen.	
Ambitie	De ontwikkeling van nieuwe toepassingen op basis van open data, in sectoren als onderwijs, gezondheidszorg, of om democratie en goed bestuur te bevorderen. De award zal zowel de publieke als de private sector aanmoedigen om van elkaars ervaringen te leren.	
Mijlpaal / Activiteit met toetsbare resultaten en einddatum	Startdatum:	Einddatum:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Jaarlijkse wedstrijd die het gebruik van open data stimuleert. Onder de winnaars is jaarlijks een geldbedrag (€ 20.000,-) te verdelen. 2. Jaarlijks inhoudelijk evenement waar de uitreiking plaatsvindt. 3. Ter ondersteuning van de wedstrijd wordt in 2016 een website gelanceerd. Op deze website worden ook goede voorbeelden van (her)gebruik van open data zichtbaar gemaakt. 	Jan. 2016	Dec. 2017

Commitment Template

3. ROUTE-TO-PA: Re-use of open data in the Province of Groningen

1 januari 2016 - 31 december 2017		Nieuwe actie
Hoofdactiehouder		Universiteit Utrecht
Andere actiehouders	Overheden	Provincie Groningen, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
	Andere organisaties of gremia	Wise & Munro (Nederland), Gemeente Den Haag, Universiteit van Salerno, Ancitel, Comune di Prato (Italië), National de la Recherche Scientifique (Frankrijk), National University of Ireland, Galway, Dublin City Council, Dublinlinked (Ierland), Warsaw School of Economics (Polen), Ortelio Ltd and the Open Knowledge Foundation (Verenigd Koninkrijk).
Stand van Zaken en probleemstelling		ROUTE-TO-PA, <i>Raising Open and User-friendly Transparency-Enabling Technologies for Public Administration Project</i> , is een multidisciplinair innovatieproject, dat expertise en onderzoek uit de velden e-government, ICT, wetenschap van het leren en economie bundelt, met als doel de impact van ICT-platformen voor transparantie te verbeteren voor burgers en de samenleving als geheel. In de specifieke pilot in Groningen onderzoekt de Universiteit Utrecht met de provincie samen of en hoe open data kan helpen bij het oplossen van problemen die worden veroorzaakt door bevolkingsdaling, ² met een focus op de huizenmarkt, werkgelegenheid, gezondheidszorg en welzijn.
Hoofddoel		Het hergebruik van open data om problemen op te lossen die samenhangen met bevolkingsdaling.
Korte beschrijving van de actie		De provincie Groningen onderzoekt samen met andere stakeholders uit de publieke en private sectoren, het maatschappelijk middenveld en burgers hoe open data en kan helpen met het oplossen van problemen die samenhangen met bevolkingsdaling, met een focus op de huizenmarkt, werkgelegenheid, gezondheidszorg en welzijn.

² The Netherlands Environmental Assessment Agency recognises three distinct forms of demographic shrinkage: a decrease in population, a decrease in the number of households, and a decrease in the potential working population (those aged 20-64 and available for employment). In the regions experiencing shrinkage, there are also shifts in the demographic make-up due to factors such as population ageing (see www.pbl.nl).

	<p>Het Groningse project is deel van een driejarige Europees Horizon 2020 project genaamd ROUTE-TO-PA, waarin de sociale en maatschappelijke impact van open data wordt gemeten. Kerndoel van dit project is het promoten van hergebruik van open data door nieuwe ICT-toepassingen. Dit zal niet alleen de overheid meer transparant maken, maar zal nieuwe mogelijkheden creëren om maatschappelijke vraagstukken op te lossen met behulp van open data.</p>	
OGP challenge addressed by the commitment	<p>Deze actie is relevant voor OGP-waarden als toegang tot informatie, burgerparticipatie en technologie & innovatie voor openheid en verantwoording.</p>	
Relevantie	<p>De overheid heeft de plicht om zo veel mogelijk gegevens vrij beschikbaar te maken voor het grote publiek en het bedrijfsleven. Als de gegevens in een vorm zijn, die hergebruik en verwerking eenvoudig toelaat, wordt het mogelijk om nuttige nieuwe toepassingen te ontwikkelen. Het Groningse project is onderdeel van een driejarig Europees onderzoeksprogramma getiteld <i>Raising Open and User-friendly Transparency-Enabling Technologies for Public Administration Project</i> (ROUTE-TO-PA), waarin de sociale en maatschappelijke gevolgen van open data moeten worden beoordeeld. De belangrijkste doelstelling van het project is om het hergebruik van open data te bevorderen met behulp van nieuwe IT-toepassingen. Dit zal niet alleen de overheid transparanter maken, maar ook nieuwe mogelijkheden bieden om maatschappelijke problemen op te lossen op basis van open data.</p>	
Ambitie	<p>Nieuwe mogelijkheden creëren voor gebruik van open data ter oplossing van maatschappelijke problemen.</p>	
Mijlpaal / Activiteit met toetsbare resultaten en einddatum	Startdatum:	Einddatum:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Een sociaal platform voor open data dat interactie tussen open data gebruikers en de overheid en tussen gebruikers onderling over een maatschappelijk vraagstuk mogelijk maakt. 2. Transparantie bevorderende tools als aanvulling op het sociaal platform; 3. Richtlijnen en good practices, zodat burgers en ondernemers open data beter kunnen inzetten bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. 	Feb. 2015	Feb 2017

Commitment Template

4. Actieve openbaarheid van informatie

januari 2016 – december 2017		Lopende actie
Hoofdactiehouder		Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Andere actiehouders	Overheden	Alle andere ministeries en uitvoeringsorganisaties.
	Andere organisaties of gremia	
Stand van Zaken en probleemstelling		Hoewel de Nederlandse wet eisen stelt aan toegankelijkheid van informatie, is in de praktijk de beschikbaarheid van publieke informatie nog steeds beperkt. Deze actie moet de openbaarheid van overheidsinformatie vergroten.
Hoofddoel		Actieve publicatie van informatie.
Korte beschrijving van de actie		<p>Twee pilots over onderzoeksrapporten zijn van start gegaan onder het 1^e actieplan. Deze worden voortgezet en uitgebreid naar andere ministeries, zoals door enkele NGO's gevraagd³.</p> <p>Er is gebleken dat er tot op heden geen standaarden zijn voor de publicatie van uitvoeringstoetsen. Deze worden niet allemaal geopenbaard. De uitvoeringstoetsen die wel worden gepubliceerd verschijnen in verschillende vormen en op verschillende manieren. Er zal worden ingezet op uniformering op dit vlak.</p>
OGP challenge addressed by the commitment		Toegang tot informatie, verantwoording

³ *Onze Overheid, Onze Informatie*, September 2015.

<p>Relevantie</p>	<p>Hoewel de Nederlandse wet eisen stelt aan toegankelijkheid van informatie is in de praktijk de beschikbaarheid van publieke informatie nog steeds beperkt. Deze actie moet de openbaarheid van overheidsinformatie vergroten. Het algemene doel is de vergroting van de kennis van de burger over de overheid en betere toegankelijkheid van elkaars informatie voor ambtenaren.</p> <p>Deze actie moet de Nederlandse aanpak in lijn brengen met de Europese Richtlijn over Publieke Informatie 2013/37/EU, die in juli 2015 in Nederland is omgezet met de Wet Hergebruik Overheidsinformatie (Who).</p>		
<p>Ambitie</p>	<p>Het uitbreiden van de pilots over actieve openbaarmaking van onderzoeksrapporten en uitvoeringstoetsen naar alle ministeries. Uiteindelijk is een systeem voorzien dat neerkomt op 'open by design.'</p>		
<p>Mijlpaal / Activiteit met toetsbare resultaten en einddatum</p>		<p>Startdatum:</p>	<p>Einddatum:</p>
<p>Resultaten:</p> <ol style="list-style-type: none"> De Ministeries van Buitenlandse Zaken, Financiën en Volksgezondheid, Welzijn en Sport sluiten zich aan bij de pilots van BZK en OCW. Zij stellen hun onderzoeksrapporten actief beschikbaar via www.rijksoverheid.nl (tenzij uitzonderingsgronden van toepassing zijn). Streeftermijn is binnen vier weken nadat het rapport definitief is geworden. De uitkomsten van deze pilots zullen onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van BZK worden geëvalueerd. De Tweede Kamer wordt hier in het najaar van 2016 over geïnformeerd. De verbrede pilot zal bij een positieve uitkomst leiden tot een kader voor het actief openbaar maken van rapporten en een rijksbrede implementatie voor de ontwikkelde aanpak. In 2016 vindt er een verkenning plaats naar de mogelijkheden om uitvoeringstoetsen, die nu nog niet openbaar zijn, actief te publiceren. Indien de uitkomsten van deze verkenning positief zijn, wordt een standaard werkwijze ontwikkeld voor actieve openbaarmaking van uitvoeringstoetsen o.l.v. het ministerie van BZK en het ministerie van Veiligheid en Justitie. 		<p>Jan. 2016</p>	<p>Dec. 2017</p>

5. Open over geld: open spending detaildata

1 januari 2016 - 31 december 2017		Lopende actie
Hoofdactiehouder		Open State Foundation.
Andere actiehouders	Overheden	Provincies, waterschappen, gemeenten en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
	Andere organisaties of gremia	Interprovinciaal Overleg, Unie van Waterschappen, Vereniging Nederlandse Gemeenten
Stand van Zaken en probleemstelling		Financiële data van de Nederlandse overheden zijn op geaggregeerd niveau toegankelijk. Om meer inzicht te krijgen in inkomsten en uitgaven werkt de Open State Foundation aan openbaarheid van gedetailleerdere informatie. Dit was een specifiek verzoek van gebruikers (bijv. raadsleden, ambtenaren, burgers en journalisten).
Hoofddoel		Gedetailleerdere openheid over financiën op lokaal niveau.
Korte beschrijving van de actie		De Open State Foundation zal overheden contacteren en hen helpen hun financiële detaildata op Openspending.nl te publiceren. De functionaliteit van deze site wordt ook verbeterd om zo beter aan te sluiten op de wensen van de gebruiker.
OGP challenge addressed by the commitment		Toegang tot informatie, publieke verantwoording, participatie en technologie & innovatie voor openheid en verantwoording.
Relevantie		Openspending vergroot de toegang tot informatie omdat vitale financiële informatie voor de eerste keer als open data wordt vrijgegeven. Dit vergroot de publieke verantwoording en participatie, omdat gebruikers beter weten hoe geld besteed wordt door hun overheden en zij in staat worden gesteld te participeren en beter gebruik te maken van het "right to challenge". Daarnaast kunnen pioniers deze data gebruiken voor een breed scala aan apps en tools.

<p style="text-align: center;">Ambitie</p>	<p>Door het vrijgeven van gedetailleerde financiële informatie wordt Openspending Detaildata de nieuwe standaard voor financiële transparantie. Er is een aantal early adopters. Hoe meer overheden Openspending Detaildata implementeren, hoe normaler het zal zijn voor andere overheden. Hierdoor groeit het aantal deelnemers snel, waardoor overheidstransparantie over het algemeen beter wordt. Daarnaast bevordert het ook verantwoording, participatie en hergebruik van de data.</p>	
Mijlpaal / Activiteit met toetsbare resultaten en einddatum	Startdatum:	Einddatum:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Handboek 'Open spending detaildata voor overheden' op basis van behaalde resultaten in 2016; 2. De verwachting is dat zo'n 75 decentrale overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) meedoen aan het project open spending detaildata in 2016. Dit resultaat is o.a. afhankelijk van de financiële inzet van overheden zelf. 3. De verwachting is dat zo'n 150 decentrale overheden (gemeenten, provincies en waterschappen) meedoen aan het project open spending detaildata in 2017. Ook hier geldt dat dit o.a. afhankelijk is van de financiële inzet van overheden zelf. 4. Twee landelijke conferenties 'Open spending', waarvan één in 2016 en één in 2017. 	<p>Jan 2016</p>	<p>Dec 2017</p>

Commitment Template

6. Open over besluitvorming bij gemeenten: open raadsinformatie

1 januari 2016 - 31 december 2017		Nieuwe actie
Hoofdactiehouders		Vereniging Nederlandse Gemeenten
Andere actiehouders	Overheden	Verscheidene gemeenten en Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
	Andere organisaties of gremia	Open State Foundation.
Stand van Zaken en probleemstelling		De raadsinformatie die nu aan burgers en raadsleden ter beschikking staat, is ongestructureerd en niet in een open machine-leesbaar formaat. De informatie waarop besluiten gebaseerd worden zijn ook niet openbaar en/of vindbaar. Gericht zoeken naar informatie of het vergelijken van informatie over hetzelfde onderwerp bij verschillende gemeenten is bij de huidige vorm bijvoorbeeld niet mogelijk.
Hoofddoel		Verbetering toegankelijkheid van informatie waarop gemeenten hun besluiten baseren.
Korte beschrijving van de actie		<p>De Open State Foundation (OSF) heeft eerder in opdracht van het ministerie van BZK en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) daarom een pilot met 5 gemeenten uitgevoerd voor het ontsluiten van raadsinformatie in een gestandaardiseerd en machine-leesbaar formaat (als open data). Met deze pilot is een basis gelegd voor het verder ontsluiten van raadsinformatie. De VNG heeft aangegeven deze pilot te willen verdiepen en te willen verbreden naar alle gemeenten in het kader van haar Digitale Agenda 2020.</p> <p>Door raadsinformatie als open data te ontsluiten, kunnen raadsleden, inwoners en (lokale) journalisten de besluitvorming van de raad gerichter volgen en waar nodig invloed uitoefenen. Ook kunnen er met behulp van open data innovatieve toepassingen ontstaan, zoals visualisaties, websites en apps. Het geeft raadsleden nieuwe tools in handen om hun volksvertegenwoordigende en controlerende taak beter uit te voeren. Dit zal de interactie tussen de raad en</p>

	inwoners versterken.		
OGP challenge(s) die door de actie worden aangepakt	Toegang tot informatie, publieke verantwoording, burgerparticipatie, technologie en innovatie ten behoeve van openheid en verantwoording.		
Relevantie	Door raadsinformatie als open data te ontsluiten, kunnen raadsleden, inwoners en (lokale) journalisten de besluitvorming van de raad gerichter volgen en waar nodig inbreng leveren en invloed uitoefenen. Ook kunnen er met behulp van open data innovatieve toepassingen ontstaan, zoals visualisaties, websites en apps. Het geeft raadsleden nieuwe tools in handen om hun volksvertegenwoordigende en controlerende taak beter uit te voeren. Dit zal de interactie tussen de raad en inwoners versterken.		
Ambitie	Ontwikkeling van een standaard voor de publicatie van informatie waarop gemeenten hun beslissingen baseren, als open data in een vorm die betrouwbaar, geschikt voor hergebruik en vergelijkbaar is. Daarna zullen gemeenten worden ondersteund om deze standaard uiterlijk eind 2017 te implementeren, waarbij alle informatie die nu beschikbaar is in een ongestructureerde vorm zal zijn omgezet naar een nieuwe, uniforme standaard en gepubliceerd worden als open data.		
Mijlpaal / Activiteit met toetsbare resultaten en einddatum	Startdatum:	Einddatum:	
<p>1. De ontwikkeling van een standaard waarlangs raadsinformatie als open data beschikbaar gesteld kan worden, op een dusdanige manier dat deze betrouwbaar, herbruikbaar en vergelijkbaar met andere data is.</p> <p>2. Alle gemeenten hebben deze standaard in 2017 in gebruik genomen. Daarmee is in 2017 alle raadsinformatie, welke nu ongestructureerd openbaar is, op een uniforme en geïntegreerde manier als open data beschikbaar gesteld.</p>	Jan. 2016	Dec. 2017	

Commitment Template

7. De ambtenaar als vakman in de energieke samenleving

januari 2016 – december 2017		Lopende actie
Hoofdactiehouder		Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM)
Andere actiehouders	Overheden	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
	CSOs, private sector, multilaterals, working groups	Het maatschappelijk middenveld
Status quo or problem addressed by the commitment		Voor een goede en effectieve dialoog is het essentieel dat de overheid openstaat voor initiatief uit de samenleving, inwoners actief betreft in haar beleid en met maatschappelijke partners samenwerkt. De overheid is immers onderdeel van een netwerksamenleving waar zij niet altijd meer de regisseur is, maar juist partner bij de uitoefening van publieke taken. Inwoners van Nederland geven dan ook aan dat het gaat om een overheid die 'samenwerkt en samen leert'. Maatschappelijke partners geven aan dat er geïnvesteerd moet worden in ambtenaren en medewerkers om hen de juiste vaardigheden te leren om met de dynamiek in de samenleving om te kunnen gaan. Dit heeft consequenties voor het zogenaamde 'ambtelijk vakmanschap'.
Hoofddoel		Verdere professionalisering van ambtenaren in hun contacten met de samenleving.
Korte beschrijving van de actie		Het ministerie van IenM is voorloper wat betreft het betrekken van inwoners en maatschappelijk betrokkenen bij haar beleid. Zij zet haar ambities voort, die zijn omschreven in het vorige actieplan en zet in op de competentieontwikkeling bij hun ambtenaren en managers. Centraal bij deze acties staat het gedrag dat nodig is om bewust te kiezen voor een bepaalde rol bij het omgaan met de energieke samenleving. Het ministerie van IenM dient hiermee als inspirerend voorbeeld voor andere ministeries in hoe zij invulling geeft aan het samenspel tussen inwoners en overheid.
OGP challenge(s) die door de actie worden aangepakt		Burgerparticipatie en publieke verantwoording

Relevantie	<p>Voor een goede en effectieve dialoog is het essentieel dat de overheid openstaat voor initiatief uit de samenleving, inwoners actief betrekt in haar beleid en met maatschappelijke partners samenwerkt. De overheid is immers onderdeel van een netwerksamenleving waar zij niet altijd meer de regisseur is, maar juist partner bij de uitoefening van publieke taken. Inwoners van Nederland geven dan ook aan dat het gaat om een overheid die 'samenwerkt en samen leert'. Maatschappelijke partners geven aan dat er geïnvesteerd moet worden in ambtenaren en medewerkers om hen de juiste vaardigheden te leren om met de dynamiek in de samenleving om te kunnen gaan. Dit heeft consequenties voor het zogenaamde 'ambtelijk vakmanschap'.</p>		
Ambitie	<p>Een opener houding bij de overheid ten aanzien van maatschappelijke dialoog en maatschappelijke initiatieven.</p>		
Mijlpaal / Activiteit met toetsbare resultaten en einddatum	Startdatum:	Einddatum:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cursus "De ambtenaar als vakman"/ masterclass "De netwerkende ambtenaar": in 2017 hebben alle beleidsambtenaren van Infrastructuur en Milieu (IenM) een training gevolgd en zijn bekend met hun nieuwe rollen als netwerkende ambtenaar, bij het omgaan met participerende inwoners en een energieke samenleving. 2. Herinrichting beleidsdossiers: eind 2017 is in alle beleidsdossiers het werkproces zo ingericht, dat er ruimte, tijd en commitment is om als netwerkende ambtenaar het werk uit te voeren. 3. De Communities of Practice: ambtenaren die de cursus "De ambtenaar als vakman" hebben afgerond, ontmoeten elkaar in collegiale intervisiesetting. Aan de hand van concrete cases worden ervaringen als netwerkende ambtenaar gedeeld. Uiterlijk 2017 start ook een Community of Practice voor managers. 4. Professionalisering management: eind 2017 zijn alle managers van IenM geschoold om met hun netwerkende werknemers om te gaan. 5. De opbrengsten van deze acties worden meegenomen in de ambtelijke ambities voor de gehele publieke sector, waar het Ministerie van BZK nu mee aan de slag is. 	Jan. 2016	Dec. 2017	

Commitment Template

8. Informele aanpak van Wob-verzoeken

januari 2016 - december 2017		New or ongoing commitment
Hoofdactiehouders		Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Andere actiehouders	Overheden	Verscheidene gemeenten.
	CSOs, private sector, multilaterals, working groups	Het Leer- en Expertisepunt Open Overheid (LEOO)
Stand van Zaken en probleemstelling		<p>De <i>Wet Openbaarheid van Bestuur</i> geeft het recht om informatie bij een bestuursorgaan op te vragen. Nog veel te vaak leidt het indienen van een Wob-verzoek tot onnodige bureaucratie en een onwenselijke interactie tussen indiener en het betreffende bestuursorgaan. Dit kan vaak voorkomen worden door een informele aanpak van Wob-verzoeken. Burgers, bedrijven en overheden geven miljoenen uit aan klachten, bezwaren en beroepsprocedures tegen overheidsbeslissingen. 11% van de administratieve lasten voor burgers is het gevolg van deze categorie.</p> <p>De ontevredenheid over deze procedures en de kosten ervan zijn de laatste jaren alleen maar toegenomen. Voorts worden de formele en legalistische klachten-, bezwaar- en beroepsprocedures door Nederlanders genoemd in de top 10 van bottlenecks bij overheidsdienstverlening.</p>
Hoofddoel		Het stimuleren van een informele aanpak bij verzoeken tot informatie.

<p>Korte beschrijving van de actie</p>	<p>Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stimuleert en ondersteunt een informele pro-actieve aanpak bij alle overheidslagen. De kern van deze aanpak is training van ambtenaren in communicatie- en mediationstechnieken opdat er snel en informeel omgegaan kan worden met contacten met burgers, juist ook bij beroep en bezwaar, vanuit een probleemoplossende houding. Doel is het verbeteren van dienstverlening aan de burger door samen, op basis van informatie, te kijken welke aanpak waarschijnlijk het best zal werken: de formele traditionele legalistische aanpak of de informele pro-actieve aanpak.</p>	
<p>OGP challenge(s) die door de actie worden aangepakt</p>	<p>Publieke verantwoording, burgerparticipatie en sociale innovatie voor openheid en verantwoording.</p>	
<p>Relevantie</p>	<p>De informele aanpak vormt een alternatief voor de traditionele manieren van conflictbeslechting. Deze informele aanpak heeft geleid tot een reductie van het aantal bezwaren dat uitmondde in een formele beslissing en een stijging van het aantal bezwaren dat eindigde in informele overeenstemming tussen de partijen in het conflict.</p>	
<p>Ambitie</p>	<p>De informele aanpak leidt tot een fundamentele verandering in de manier van conflictbeslechting bij de overheid. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stimuleert en ondersteunt een informele pro-actieve aanpak bij alle overheidslagen.</p>	
<p>Mijlpaal / Activiteit met toetsbare resultaten en einddatum</p>	<p>Startdatum:</p>	<p>Einddatum:</p>
<p>1. Handleiding over de informele aanpak voor Wob-coördinatoren, met interventies, procesoptimalisaties en een beschrijving van best-practices.</p> <p>2. Begeleiding van overheden bij het toepassen van de informele aanpak, via het Leer- en Expertisepunt Open Overheid en het Programma Prettig Contact met de Overheid.</p> <p>3. Monitoring, analyse en rapportage van de informele aanpak, zodat deze nog effectiever kan worden vormgegeven.</p>	<p>Jan. 2016</p>	<p>Dec. 2017</p>

9. Ondersteuning van overheden: het Leer- en Expertisepunt Open Overheid (LEOO)

januari 2016 – december 2017		Nieuwe acties
Hoofdactiehouders		Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
Andere actiehouders	Overheden	Alle ministeries, provincies en gemeenten
	CSOs, private sector, multilaterals, working groups	Het Leer- en Expertisepunt Open Overheid (LEOO), ICTU.
Stand van Zaken en probleemstelling		Overheden op alle niveaus hebben vragen en problemen op het terrein van open overheid en het vergroten van transparantie en verantwoording. Het <i>Leer- en Expertisepunt Open Overheid</i> (LEOO) identificeert relevante issues op het vlak van open overheid en helpt overheden met het oplossen van deze problemen.
Hoofddoel		Het ondersteunen van de organisaties genoemd in het actieplan, maar ook anderen, met het vergroten van de transparantie en verantwoording.
Korte beschrijving van de actie		Het LEOO verzamelt en verspreidt relevante kennis en organiseert bijeenkomsten over open overheid. Via het LEOO wil het ministerie van BZK de positie van alle overheden versterken bij het implementeren van open overheidsbeleid en -regelgeving. LEOO zal op drie manieren ondersteuning bieden: als kennismakelaar, als ondersteuner voor mede-overheden en als platform om de zichtbaarheid van Open Overheid te vergroten.
OGP challenge(s) die door de actie worden aangepakt		Toegang tot informatie, publieke verantwoording en participatie.

Relevantie	<p>Veel overheidsorganisaties lopen tegen dezelfde problemen aan rondom open overheid, dus het delen en creëren van informatie is een essentieel onderdeel van de beweging naar een open(er) overheid. LEOO zal op drie manieren ondersteuning bieden: als kennismakelaar, als ondersteuner voor mede-overheden en als platform om de zichtbaarheid van Open Overheid te vergroten.</p>		
Ambitie	<p>Het ondersteunen van alle overheidsorganisaties bij het vergroten van verantwoording en openheid.</p>		
Mijlpaal / Activiteit met toetsbare resultaten en einddatum		Startdatum:	Einddatum:
<ol style="list-style-type: none"> 1. 10 extra kennisinstrumenten, zoals een factsheet Wet Hergebruik van Overheidsinformatie en een zelf-scan Open Overheid, ontwikkeld in samenwerking met gemeenten en/ of andere (maatschappelijk) betrokken partijen. 2. 20 bijeenkomsten waaronder één grote bijeenkomst voor minimaal 400 deelnemers waar aan de uitreiking van de Stuiveling Open Data Award is gekoppeld en een bijeenkomst voor alle actiehouders in het actieplan. 3. 100 persoonlijke begeleidingstrajecten en één op één gesprekken met bestuurders en ambtenaren. 4. 5 langlopende ondersteuningstrajecten van opleidingsinstanties die open overheid als thema, module of anderszins in hun opleiding willen opnemen. 5. 100 extra nationale en internationale initiatieven rond open overheid op de initiatievenkaart (zie afbeelding op volgende pagina). 6. 20 nieuwe interviews en andere content per twee à drie weken op de website van Open Overheid. 		Jan. 2016	Dec. 2017